

DE ROL VAN HET SLACHTOFFER IN HET STRAF(PROCES)RECHT

DE ROL VAN HET SLACHTOFFER IN HET STRAF(PROCES)RECHT

Stephanie VERHELST

intersentia

Antwerpen – Cambridge

De tekst is bijgewerkt tot en met 1 juni 2013.

De rol van het slachtoffer in het straf(proces)recht
Stephanie Verhelst

© 2013 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0437-5
D/2013/7849/95
NUR 824

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

WOORD VOORAF

Dat gepleegde misdrijven onuitwisbare littekens bij slachtoffers kunnen veroorzaken, staat buiten kijf. De procedurele rechten die slachtoffers reeds in grote mate genieten in België, blijken evenwel niet altijd genoeg te zijn om de wonden een beetje te helen. Maar al te vaak worden terechtzittingen (al dan niet terecht) overwoekerd door procedurekwesties en worden de onderliggende feiten stiefmoederlijk behandeld. De impact van de gepleegde feiten op zowel de dader als het slachtoffer wordt veelal geminimaliseerd. In een ideaalmodel moet nochtans de persoonlijke verwerking van het misdrijf centraal staan: voor de dader betekent dit het besef wat zijn daad heeft teweeggebracht bij het slachtoffer; voor het slachtoffer zal een confrontatie met een oprecht spijt betuigende dader het leedverwerkingsproces mogelijk draaglijker maken. De gerechtelijke autoriteiten, maar ook de advocaten hebben hierin een belangrijke rol te vervullen. De realiteit leert ons dat dit resultaat maar zelden – buiten de luttele gevallen waar van een geslaagde dader-slachtofferbemiddeling kan worden gesproken – wordt bereikt. Kwatongen zullen wellicht beweren dat dit pleidooi ontsproten is uit een academische geest zonder enige voeling met de realiteit. Niets is minder waar. Nochtans moet men ook voor ogen houden dat het slachtoffer, behoudens in uitzonderingsgevallen, vanuit strikt rechtsdogmatisch oogpunt niet nodig is in de strafprocedure en dat de overheid vervolgt en eventueel bestraft omdat de openbare orde werd geraakt en niet omdat private rechtsgoederen werden aangetast.

Het moge duidelijk zijn dat de vraag omtrent de draagwijdte van het slachtofferdiscours in de ganse strafrechtelijke keten zich niet leent tot een gemakkelijk antwoord. Het lijdt dan ook geen twijfel dat het voorliggend boek een onderwerp betreft dat niemand onberoerd laat en zeker beantwoordt aan een bestaande nood.

Het onderzoek van Stephanie Verhelst berust op een gefundeerde probleemstelling. De ganse strafrechtelijke conflictafhandeling wordt op een minutieuze wijze onder de loep genomen. Consequent wordt teruggekoppeld naar de onderzoeksvragen die de rode draad vormen doorheen het boek. Zo wordt bestudeerd welke rol aan slachtoffers wordt toegekend in de strafrechtelijke conflictafhandeling en of hierdoor afbreuk wordt gedaan aan de waarden die traditioneel verbonden zijn met een publiekrechtelijk strafrechtssysteem. Het onderzoek stopt niet bij een loutere kritische rechtsvergelijkende analyse van het onderwerp. Stephanie Verhelst heeft ervoor geopteerd eveneens de rechtseconomie als hulpwetenschap te betrekken. Vandaar dat ook telkens een antwoord wordt geboden op de vraag

waar juridisch en economisch gezien in de strafrechtelijke conflictafhandeling het optimale evenwicht ligt tussen publieke interventie en private betrokkenheid.

De voornoemde interdisciplinaire benadering alsook de integratie van een empirische onderzoeksmethodiek, m.n. de bevindingen van een observatiestage bij de vzw Suggnomè (bevoegd voor dader-slachtofferbemiddeling), leveren een schat aan informatie op. Stephanie Verhelst schuwt de controverse niet en ontwikkelt ook regelmatig een eigen visie in confrontatie met bestaande theorieën.

De auteur verdedigt de stelling dat het slachtoffer als participant in de strafprocedure moet worden beschouwd, als het ware roterend in een cirkelbeweging rond de as dader-Staat. Deze cirkel symboliseert de permanente betrokkenheid van het slachtoffer in de strafrechtelijke conflictafhandeling, wat voornamelijk wordt vertaald in een pleidooi voor uitgebreide informatierechten zoals een spreekrecht losgekoppeld van de burgerlijke partijstelling. De aanbevelingen om komaf te maken met het concept klachtmisdrijf alsook om slachtofferonthaal en slachtofferhulp te laten samensmelten, verdienen evenzeer alle aandacht.

Het boek getuigt van een grondig en origineel onderzoek, stemt op talrijke plaatsen tot nadenken en nodigt zeker uit tot wetgevende hervormingen. Ongetwijfeld zal dit boek ook zijn nut bewijzen voor de rechtspraktizijn. Kortom, dit betreft een boeiend boek.

Prof.dr. Joëlle Rozie
Universiteit Antwerpen – Onderzoeksgroep Rechtshandhaving

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	v
---------------------------	---

INLEIDING. PROBLEEMSTELLING, ONDERZOEKSVRAGEN EN METHODOLOGIE	1
--	---

Hoofdstuk 1. Probleemstelling en begripsafbakening	3
---	---

Afdeling 1. Algemene probleemstelling.....	3
--	---

Afdeling 2. Begripsafbakening.....	6
------------------------------------	---

§ 1. Privaatrechtelijke vs. publiekrechtelijke afhandeling van strafrechtelijke conflicten	7
---	---

1.1. Privaatrechtelijke afhandeling van strafrechtelijke conflicten	7
--	---

1.2. Publiekrechtelijke afhandeling van strafrechtelijke conflicten	8
--	---

§ 2. Strafrechtelijke conflictafhandeling	10
---	----

2.1. Beginpunt strafrechtelijke conflictafhandeling.....	10
--	----

2.1.1. Misdrijven met slachtoffer	10
---	----

2.1.2. Slachtofferloze misdrijven	14
---	----

2.2. Eindpunt strafrechtelijke conflictafhandeling.....	14
---	----

Hoofdstuk 2. Onderzoeksvragen	17
--	----

Hoofdstuk 3. Onderzoeksmethode	21
---	----

Afdeling 1. Algemeen	21
----------------------------	----

Afdeling 2. Helikoptervisie	22
-----------------------------------	----

Afdeling 3. Functionele rechtsvergelijking en internationaal/Europees kader.	23
--	----

§ 1. Functionele rechtsvergelijking	24
---	----

§ 2. Internationaal/Europees kader	30
--	----

Afdeling 4. Rechtseconomie	38
----------------------------------	----

§ 1. Rechtseconomie als hulpwetenschap	39
--	----

§ 2. Rechtseconomie en efficiëntie.....	41
---	----

2.1. Rechtseconomie.....	41
--------------------------	----

2.2. Efficiëntie in het strafrecht	45
--	----

2.3. Conclusie	50
----------------------	----

Afdeling 5. Empirisch luik: stage bij vzw Sugnomè	51
---	----

Afdeling 6. Conclusie onderzoeksmethode	52
---	----

DEEL 1. PRIVAATRECHTELIJKE VS. PUBLIEKRECHTELIJKE AFHANDELING VAN STRAFRECHTELIJKE CONFLICTEN IN EVOLUTIE	55
---	----

Hoofdstuk 1. Privaatrechtelijke wijze van geschiloplossing doorheen de geschiedenis	57
--	-----------

Afdeling 1. Geen overkoepelende methodes: de primitieve gemeenschappen .	57
Afdeling 2. Een meer georganiseerde private afwikkeling: de Germanen en hun volgelingen	58
Afdeling 3. De bestuurlijke chaos overheerst: de feodale tijd.....	61

Hoofdstuk 2. Publiekrechtelijke wijze van geschiloplossing doorheen de geschiedenis	65
--	-----------

Afdeling 1. De grondleggers van een publiekrechtelijk (straf)rechtssysteem: de Romeinen	65
Afdeling 2. Een korte heropleving: de Karolingers.....	71
Afdeling 3. De eerste aanzet tot een definitieve omschakeling: de opkomst van de steden.....	72
Afdeling 4. De definitieve omschakeling zet zich in gang	75
§ 1. De oorzaken: veranderde samenleving en herontdekking van het Romeins recht	75
1.1. De veranderde samenleving.....	76
1.2. De herontdekking van het Romeins recht en haar gevolgen ...	78
§ 2. Van een accusatoire naar een inquisitoire procedure.....	79
2.1. Accusatoire procedure	79
2.2. Inquisitoire procedure	81
2.3. Gemengd stelsel	85
Afdeling 5. De definitieve omschakeling is een feit	87
§ 1. De oorzaken	87
§ 2. Codificatie	90
§ 3. Invloed op de sancties.....	93
Afdeling 6. De problemen die het gevolg zijn van de omschakeling naar het publiekrechtelijk systeem en de reactie hierop: de Verlichting	94
Afdeling 7. Het definitief vastleggen van het strafrechtssysteem	97
Afdeling 8. Samengevat: de overgang van het privaatrechtelijke naar het publiekrechtelijke systeem.....	100

Hoofdstuk 3. De publiekrechtelijke wijze van conflictoplossing in vraag gesteld	103
--	------------

Afdeling 1. Het publieke aspect: de maatschappij.....	109
Afdeling 2. Het private aspect: het individu.....	110
Afdeling 3. Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	117

DEEL 2. DE BETROKKENHEID VAN HET SLACHTOFFER IN DE
VERSCHILLENDE FASES VAN DE STRAFPROCEDURE 125

Hoofdstuk 1. Onmiddellijk na het misdrijf: slachtofferbejegening, slachtofferonthaal en slachtofferhulp	127
Afdeling 1. Huidig kader	127
§ 1. Slachtofferbejegening	129
§ 2. Slachtofferonthaal	139
§ 3. Slachtofferhulp	153
Afdeling 2. Evaluatie	163
§ 1. Slachtofferbejegening	164
1.1. Geen al te uitgebreide taak voor politiediensten: juridische argumenten	164
1.2. Geen al te uitgebreide taak voor politiediensten: rechtseconomische argumenten	165
§ 2. Slachtofferonthaal	166
§ 3. Slachtofferhulp	166
3.1. Problemen in verband met taakafbakening	167
3.2. Aanbeveling: slachtofferhulp voor zowel het emotionele als het juridische aspect	168
3.2.1. Juridische argumenten	168
3.2.2. Rechtseconomische argumenten	170
Afdeling 3. Terugkoppeling naar onderzoeksvragen	174
 Hoofdstuk 2. Het opstarten van de vervolging	 177
Afdeling 1. Inleiding	177
Afdeling 2. Klachtmisdrijven	183
§ 1. Inleiding: aangifte en klacht	183
§ 2. Inhoud	184
§ 3. Terugkoppeling naar onderzoeksvragen	189
3.1. Afbrokkeling van het publiekrechtelijk karakter?	189
3.2. Wat is het optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie?	191
§ 4. De waarde van een aangifte en een klacht	193
Afdeling 3. Burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter	194
§ 1. Wat is een burgerlijke partijstelling?	194
§ 2. Voorwaarden	195
2.1. Algemene ontvankelijkheidsvoorwaarden voor een rechtsvordering	195
2.2. Grondvoorwaarden	197
2.2.1. Misdaden of wanbedrijven	197
2.2.2. Ontvankelijkheid van de strafvordering	201

2.2.3.	Geen vordering aanhangig voor de burgerlijke rechtbank	203
2.2.4.	Geen rechtstreekse dagvaarding of verwijzing door het onderzoeksgerecht.....	205
2.2.5.	Beweren benadeeld te zijn.....	205
a)	'Beweren'	205
b)	Reële schade	207
c)	Persoonlijke schade	208
d)	Rechtstreekse schade	227
e)	Bevoegdheid van de strafrechter.....	227
f)	Vergoeding van de schade vragen	227
2.3.	Vormvoorwaarden	228
2.3.1.	Uitdrukkelijke wilsverklaring: de akte van burgerlijke partijstelling	228
2.3.2.	Bij de onderzoeksrechter.....	229
2.3.3.	Vertegenwoordiging van de burgerlijke partij	229
2.3.4.	Keuze van woonplaats.....	229
2.3.5.	Consignatie.....	230
2.4.	Financiële barrières.....	232
2.4.1.	Gerechtskosten	232
2.4.2.	Rechtsplegingsvergoeding	234
2.4.3.	Schadevergoeding.....	235
2.4.4.	Veroordeling wegens lasterlijke aangifte	237
§ 3.	Gevolgen.....	237
3.1.	Inwerkingstelling van de strafvordering.....	237
3.2.	Het slachtoffer wordt partij in de strafprocedure.....	240
§ 4.	Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	240
4.1.	Afbrokkeling van het publiekrechtelijk karakter van de strafprocedure?	240
4.2.	Op zoek naar het meest optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie.....	245
4.2.1.	Het Franse systeem.....	246
4.2.2.	Het Nederlandse systeem	252
4.2.3.	Conclusie: hoe kan het optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie het best worden bereikt?.....	256
Afdeling 4.	Rechtstreekse dagvaarding	263
§ 1.	Wat is de rechtstreekse dagvaarding?.....	264
§ 2.	Voorwaarden.....	264
2.1.	Algemene ontvankelijkheidsvoorwaarden voor een rechtsvordering	264
2.2.	Grondvoorwaarden.....	264
2.2.1.	Wanbedrijven of overtredingen	264

2.2.2.	Ontvankelijkheid van de strafvordering	267
2.2.3.	Geen vordering aanhangig voor de burgerlijke rechtbank	267
2.2.4.	Geen burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter of verwijzing door het onderzoeksgerecht	268
2.2.5.	Beweren benadeeld te zijn.....	268
2.3.	Vormvoorwaarden	269
2.3.1.	Exploit.....	270
2.3.2.	Keuze van woonplaats.....	271
2.3.3.	Consignatie.....	271
2.4.	Financiële barrières.....	272
§ 3.	Gevolgen.....	272
3.1.	Inwerkingstelling van de strafvordering.....	272
3.2.	Het slachtoffer wordt partij in de strafprocedure.....	274
§ 4.	Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	274
4.1.	Afbrokkeling van het publiekrechtelijk karakter van de strafprocedure?	274
4.2.	Op zoek naar het meest optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie.....	275
Afdeling 5.	Slotbeschouwing.....	276
Hoofdstuk 3.	Het voeren van het onderzoek	279
Afdeling 1.	Artikel 3 <i>bis</i> V.T.Sv.: correcte bejegening van slachtoffers	279
§ 1.	Wat voorafging.....	280
1.1.	Commissie strafprocesrecht.....	280
1.2.	Krachtlijnen naar aanleiding van het werk van de Commissie strafprocesrecht.....	282
§ 2.	Inhoud.....	284
§ 3.	Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	286
3.1.	Afbrokkeling van het publiekrechtelijk karakter?	287
3.1.1.	Nederland	287
a)	Vroegere en huidige wetgeving	287
b)	Richtlijnen.....	288
3.1.2.	VS	289
3.1.3.	Belgische invulling	290
3.2.	Conclusie.....	292
Afdeling 2.	Artikel 5 <i>bis</i> V.T.Sv.: de benadeelde persoon	292
§ 1.	Inhoud.....	293
§ 2.	Bespreking.....	297
§ 3.	Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	299
3.1.	Geen voldoende tegemoetkoming aan de publieke taak.....	299
3.1.1.	Nederland	301

a)	Vroegere en huidige wetgeving	301
b)	Richtlijnen	303
3.1.2.	VS	304
3.1.3.	Belgische invulling	305
3.2.	Conclusie	306
Afdeling 3.	Artikel 61 ^{ter} Sv.: het inzagerecht	306
§ 1.	Inhoud	307
1.1.	De situatie vooraf	307
1.2.	De redenen voor de wijziging	309
1.3.	De huidige bepaling	311
§ 2.	Bespreking	316
2.1.	Geen recht op het nemen van kopies	316
2.2.	De ‘verdediging van de burgerlijke partij’ en de sanctie	317
2.3.	Enkel bij gerechtelijk onderzoek	317
2.3.1.	De ‘Grote Franchimont’	319
2.3.2.	Rechten in het opsporingsonderzoek	319
a)	Titularissen van de toegekende rechten	320
b)	Enkele verschilpunten	323
2.3.3.	Conclusie	325
§ 3.	Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	326
3.1.	Algemeen: opgelet voor de civilisering	326
3.2.	Civilisering en artikel 61 ^{ter} Sv.	327
3.3.	Negatieve effecten die kunnen voortvloeien uit de civilisering	329
3.4.	De invulling van gelijkaardige bepalingen in de buurlanden ..	332
3.4.1.	Nederland	332
3.4.2.	VS	334
3.5.	Conclusie	334
Afdeling 4.	Artikel 61 ^{quinquies} Sv.: Het recht om te vragen bijkomende onderzoeksdaten te stellen	337
§ 1.	Inhoud	338
1.1.	De situatie vooraf	338
1.2.	De redenen voor de wijziging	338
1.3.	De huidige bepaling	340
§ 2.	Bespreking	345
2.1.	Mogelijkheid voor de procureur des Konings	345
2.2.	Geen mogelijkheid tot afwijzing bij klaarblijkelijke niet- ontvankelijke burgerlijke partijstelling	345
2.3.	Enkel bij gerechtelijk onderzoek	346
§ 3.	Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	347
3.1.	Civilisering en artikel 61 ^{quinquies} Sv.	347
3.2.	Negatieve effecten die kunnen voortvloeien uit de civilisering	348
3.3.	De invulling van gelijkaardige bepalingen in de buurlanden ..	353
3.3.1.	Nederland	353

3.3.2. VS	354
3.4. Conclusie	354
Afdeling 5. Artikel 44 Sv.: recht om het lichaam van de overledene te zien in geval van autopsie	356
§ 1. Inhoud	357
1.1. Beperkte appreciatiebevoegdheid	357
1.2. <i>Ratio legis</i>	360
§ 2. Bespreking	360
§ 3. Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	361
Afdeling 6. Artikel 90bis Sv.: rechten van de persoon die onderworpen wordt aan een onderzoek aan het lichaam	363
§ 1. Inhoud	363
§ 2. Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	365
Afdeling 7. Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	365
§ 1. Positie van het slachtoffer: afbrokkeling van het publiekrechtelijk karakter in de strafrechtelijke conflictafhandeling?	366
1.1. Artikel 3bis V.T.Sv.	366
1.2. Artikel 5bis V.T.Sv.	366
1.3. Artikel 61ter Sv.	367
1.4. Artikel 61quinquies Sv.	368
1.5. Artikel 44 Sv.	369
1.6. Artikel 90bis Sv.	369
§ 2. Wat is het optimale evenwicht tussen publieke interventie en private betrokkenheid?	369
2.1. Inleiding	369
2.2. Bijkomende onderzoekshandelingen gevraagd door het slachtoffer: een taak voor de private sector?	370
2.2.1. Bijkomende onderzoekshandelingen vragen in de private sector	370
2.2.2. Beperkingen aan het uitvoeren van onderzoekshandelingen in de private sector	374
2.2.3. Actiemogelijkheden voor de privédetective in het kader van bijkomende onderzoeksdelicten	383
2.2.4. Conclusie	391
2.3. Conclusie: Het optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie in het vooronderzoek	393
Hoofdstuk 4. Alternatieve en klassieke (buiten)gerechtelijke afdoening ..	395
Afdeling 1. De ‘onderhandelde’ conflictoplossingen	396
§ 1. De Belgische seponering, praetoriaanse probatie en het Nederlandse voorwaardelijk sepot	399
1.1. De Belgische seponering en de praetoriaanse probatie	399
1.2. Het Nederlandse voorwaardelijk sepot	402

1.3.	Terugkoppeling naar de eerste onderzoeksvraag	405
§ 2.	De Belgische minnelijke schikking en bemiddeling in strafzaken, de Nederlandse transactie en strafbeschikking en de Amerikaanse plea bargaining	406
2.1.	De Belgische minnelijke schikking (art. 216 ^{bis} Sv.)	406
2.2.	De Belgische bemiddeling in strafzaken (art. 216 ^{ter} Sv.)	417
2.3.	De Nederlandse transactie	420
2.4.	De Nederlandse OM-afdoening/strafbeschikking	425
2.5.	De Amerikaanse <i>plea bargaining</i>	430
2.6.	Terugkoppeling naar de eerste onderzoeksvraag	436
§ 3.	<i>Restorative justice</i> en de verschillende veruiterlijkingen hiervan	437
3.1.	<i>Restorative justice</i> in België, Nederland en de VS.	437
3.2.	De Belgische herstelbemiddeling (art. 3 ^{ter} V.T.Sv.)	444
3.2.1.	Wettelijk kader.	444
3.2.2.	Observatiestage vzw Suggnomè: bevindingen en opmerkingen	447
a)	Criteria.	448
a.1.	Direct belang.	448
a.2.	In het kader van de gerechtelijke procedure. .	448
a.3.	Minimale bekentenis dader en identificeerbaar slachtoffer	449
a.4.	Grenzen afgeleid uit de praktijk	451
a.5.	Zowel 'lichte' als 'zware' feiten.	453
b)	Herstelbemiddeling: de cijfers	456
b.1.	Meer dan enkel bemiddelen	456
b.2.	Objectieve factoren	457
c)	Conclusie.	460
3.3.	De Nederlandse slachtoffer-dadergesprekken	460
3.4.	Terugkoppeling naar de eerste onderzoeksvraag	462
§ 4.	Op zoek naar het optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie	463
4.1.	Argumenten <i>pro</i>	464
4.2.	Argumenten <i>contra</i>	473
4.3.	Conclusie	485
4.3.1.	Rechtstreekse bemiddeling tussen dader en slachtoffer	485
4.3.2.	Onderhandelde conflictoplossingen met publieke instantie in de hoofdrol.	492
Afdeling 2.	De klassieke gerechtelijke procedure	494
§ 1.	Uitgangspunt.	494
§ 2.	Sancties en de rol van het slachtoffer	498
2.1.	De Belgische geldboete en de Nederlandse geldboete en schadevergoedingsmaatregel	498
2.1.1.	De Belgische geldboete	498

2.1.2.	De Nederlandse geldboete en schadevergoedingsmaatregel.....	500
2.1.3.	Terugkoppeling naar de eerste onderzoeksvraag.....	502
2.2.	De Belgische werkstraf en de Nederlandse taakstraf.....	504
2.2.1.	De Belgische werkstraf.....	504
2.2.2.	De Nederlandse taakstraf.....	507
2.2.3.	Terugkoppeling naar de eerste onderzoeksvraag.....	509
2.3.	Bijzondere verbeurdverklaring met teruggave/toewijzing aan de burgerlijke partij (art. 43 <i>bis</i> , derde lid Sw.), teruggave (art. 44 Sw.) en het woonverbod.....	510
2.3.1.	De Belgische bijzondere verbeurdverklaring met teruggave/toewijzing aan de burgerlijke partij en de teruggave.....	510
2.3.2.	Het woonverbod.....	516
2.3.3.	Terugkoppeling naar de eerste onderzoeksvraag.....	516
2.4.	Bestraffingsmodaliteiten.....	517
2.4.1.	De Belgische opschorting van de uitspraak van de veroordeling en uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf, al dan niet gekoppeld aan probatie.....	517
2.4.2.	De Nederlandse voorwaardelijke veroordeling (art. 14 NSw.).....	522
2.4.3.	De Amerikaanse probation.....	524
2.4.4.	Terugkoppeling naar de eerste onderzoeksvraag.....	527
2.5.	Vrijheidsberovende straffen.....	528
2.5.1.	Het Nederlandse spreekrecht.....	531
2.5.2.	Het Amerikaanse spreekrecht.....	536
2.5.3.	Conclusie: spreekrecht in België?.....	543
§ 3.	Op zoek naar het optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie.....	546
Hoofdstuk 5.	De strafuitvoering.....	549
Afdeling 1.	Algemeen kader.....	549
Afdeling 2.	Uitvoering niet-vrijheidsberovende straffen.....	551
§ 1.	Geldboete.....	551
§ 2.	Werkstraf.....	553
§ 3.	Bijzondere verbeurdverklaring.....	555
§ 4.	Probatievoorwaarden.....	556
Afdeling 3.	Uitvoering vrijheidsberovende straffen.....	557
§ 1.	De strafuitvoeringsmodaliteiten.....	557
1.1.	De strafuitvoeringsmodaliteiten in België.....	557
1.1.1.	Huidige regelgeving.....	557
1.1.2.	Recente initiatieven in het kader van de strafuitvoering.....	561
1.2.	De strafuitvoeringsmodaliteiten in Nederland.....	564

1.3. De strafuitvoeringsmodaliteiten in de VS	566
§ 2. De rol van het slachtoffer bij het toekennen van strafuitvoeringsmodaliteiten	567
2.1. Vroegere wetgeving: wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling	568
2.2. Huidige wetgeving: wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie.....	571
2.2.1. Toepassingsgebied: wie is slachtoffer?.....	573
2.2.2. Betrokkenheid van het slachtoffer	577
a) Houding t.o.v. slachtoffer als contra-indicatie.....	577
b) Recht op informatie	579
c) Hoorrecht	585
2.3. Overgangsregime.....	590
Afdeling 4. Terugkoppeling naar de onderzoeksvragen	593
§ 1. Afbrokkeling van het publiekrechtelijk karakter?	593
1.1. Betrokkenheid van het slachtoffer in het licht van de onderzoeksvraag	593
1.2. Conclusie	596
§ 2. Op zoek naar het optimale evenwicht tussen publieke interventie en private participatie.....	597
2.1. Vergelijking met andere rechtsstelsels.....	597
2.1.1. Nederland	597
2.1.2. VS	601
2.2. Het optimale evenwicht in de strafuitvoering.....	602
2.2.1. Strafuitvoeringsfase is niet gelijk te stellen met straftoemettingsfase.....	603
2.2.2. Beslissingsfactoren bij het toekennen van strafuitvoeringsmodaliteiten.....	604
a) Inleiding	604
b) Risicoanalyse in de strafuitvoering	604
c) Analyse toegepast op de wet van 17 mei 2006.....	609
d) Risico's na herstelbemiddeling	613
e) Conclusie.....	614
2.2.3. Spreek- en informatierecht moet wel behouden blijven	615
DEEL 3. CONCLUSIE.....	617
Hoofdstuk 1. Principes ter verantwoording van het optreden van de staat en de inmenging van het slachtoffer	621
Hoofdstuk 2. Welke rechten dient het slachtoffer te krijgen?.....	625
Afdeling 1. Actief en passief informatierecht.....	625
§ 1. Passief informatierecht.....	626

1.1. Het huidige passieve informatierecht	626
1.2. Voorstel: uitbreiding van het passief informatierecht	628
§ 2. Actief informatierecht	629
2.1. Het huidige actieve informatierecht	629
2.2. Voorstel: uitbreiding van het actief informatierecht door toekenning spreekrecht	630
Afdeling 2. Opstarten van de vervolging als ‘correctiemechanisme’	633
§ 1. Klachtmisdrijven	633
§ 2. Klacht met burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter en rechtstreekse dagvaarding	634
2.1. De rechtvaardiging	634
2.2. Voorstel: aanpassingen	634
Afdeling 3. Toetsing aan Europese en internationale instrumenten	636
§ 1. Algemeen regelgevend kader	636
§ 2. Toetsing van de voorstellen tot wijziging	637
2.1. Uitbreiding van het passief en actief informatierecht	638
2.2. Beperking in het kader van het recht om via klacht met burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter de strafprocedure op gang te brengen	639
Hoofdstuk 3. Hoe dient het strafrechtelijk systeem te evolueren?	641
Afdeling 1. Communicatieve en participatieve justitie binnen een publiekrechtelijk kader	641
§ 1. Binnen een publiekrechtelijk kader	642
§ 2. Het slachtoffer als participant	645
Afdeling 2. Het slachtoffer als gebruiker van dienstverlening van de staat	648
§ 1. De organisatie van slachtofferzorg	649
§ 2. Privatisering voor bijkomende onderzoeksdaaden	650
Hoofdstuk 4. Slotbeschouwing	653
<i>Bibliografie</i>	655
<i>Trefwoordenregister</i>	707

